

Umijeće pripovijedanja

Goran Šobota

prof. povijesti, mag.bibl.

95%

**Ja mrzim
pričanje
priča!**

5%

Rezultati ankete

Od 100 učenika 3. i 5. razreda:

- **70 % učenika voli čitati**
- **89 % više voli da im se pripovijeda, nego da im se čita**
- **30 % ne voli čitati.**

Pisa rezultati za 2018. g.

- Čitalačka pismenost predstavlja temelj za uspjeh u svim drugim predmetnim područjima.
- **ispodprosječni** rezultati
- **djevojčice** bolje
- **29.** mjesto, a 2015. **31.** mjesto

Hrvati i knjiga

- U proteklih godinu dana **barem jednu knjigu** pročitao je **42 %** građana Hrvatske.
- **Više čitaju:**
  - ✓ **žene**
  - ✓ **osobe u dobi od 26 do 35 godina**
  - ✓ **visokoobrazovane osobe**
  - ✓ **osobe s višim primanjima.**

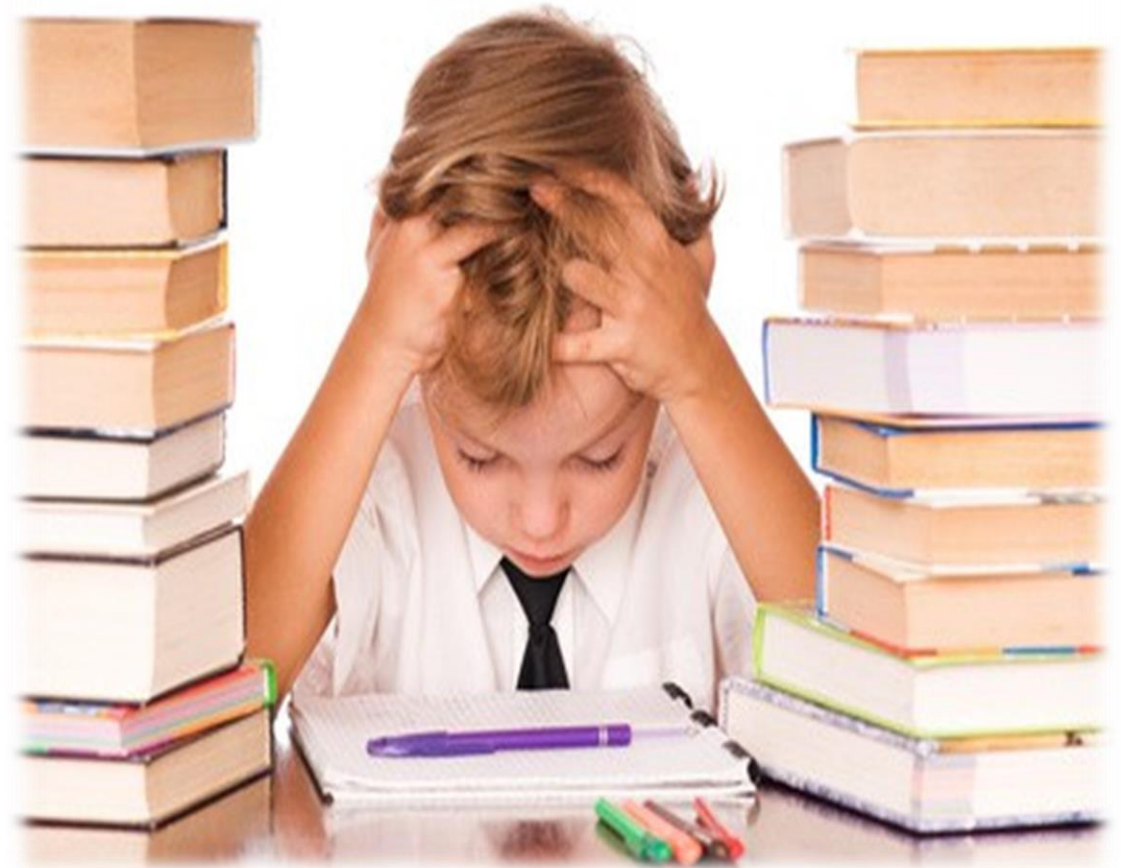

КАКО ТО?

Mogući uzroci:

- nedostatak podrške
- zastarjela lektira
- naporno, dosadno, nezanimljivo...
- TV
- tempo života
- mobitel
- PS4...

Što sve rade knjižničari?

- pričaonice
- kreativne radionice
- bajkaonice
- dramske grupe
- sat lektire
- biblioterapija
- kvizovi
- čitateljske grupe
- književni susreti...

Pripovijedanje

**od zore
čovječanstva**

„Pripovijedanje je ljudima važno koliko i jelo. Zapravo, još važnije, jer hrana nas drži na životu, ali priče su ono što naš život čini vrijednim življenja. Priče su ono što naš život čini ljudskim“ (Kearney, 2009.).

- immanentno ljudima
- u svim kulturama
- razlikuje nas od drugih živih bića

Mali pokus

Heider-Simmel pokus

- pripovjedački mozak
- geometrijski oblici
- 1944. g.
- 3 od 114
- Vidimo priču.
- Mozak stvara priču.

Pripovijedanje danas

renesansa pripovijedanja

Široka primjena:

- ✓ obrazovanje
- ✓ medicina
- ✓ marketing
- ✓ psihologija
- ✓ turizam
- ✓ poslovni svijet...

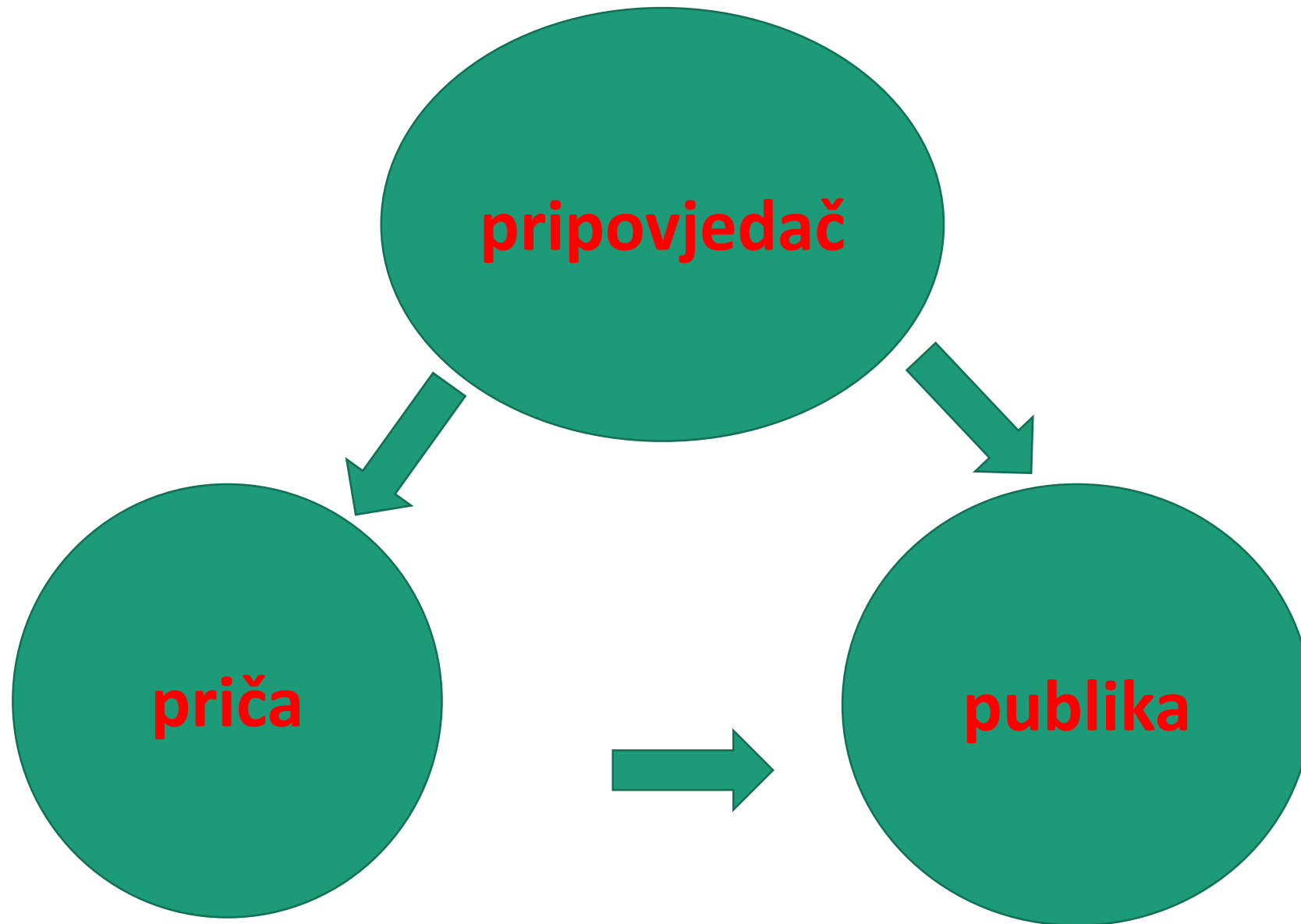

Današnji svijet i priče/bajke

- Djeci su potrebne.
- Život je užurban i stresan, a trebamo iscjeljujuću moć bajki.
- Uče nas empatiji.
- Daju čvrstu strukturu.
- Pripovijedanje je postalo traženo.

Pripovjedački trokut

Pripovijedati ili čitati?

ČITANJE

- lakše razumijevanje priče kroz povezivanje sa slikama (mlađa djeca)
- aktivitet listanja slikovnica
- dosljednost u ponavljanju iste priče

PRIPOVIJEDANJE

- dinamičnije
- usmjereno na osjećaje
- korištenje tijela i gesti
- mogućnost mijenjanja izvedbe – uključivanje reakcije slušatelja u pripovjedački čin

Edukacije koje sam pohađao

- **Kreativni studio „Logos”**
- **Jasna Held**
- **Teatar Tirena**
- **Dan bajki**
- **razna literatura**

Poznatije hrvatske pripovjedačice:

Jasna Held

**Srebrenka
Peregrin**

**Jasmina
Žiljak Ilinčić**

**Jadranka
Bargh**

Ida Bogadi

**Dijana
Zorić**

**Margareta
Peršić**

Cijena?
Prava
sitnica.

**10-15 kuna
po učeniku**

Festivali, događanja...

- **Pričofest – festival pripovijedanja i slušanja bajki- Ida Bogadi**
- **Hrvatski festival pripovijedanja**
- **STORYing festival!**
- **Perunfest**
- **Ogulinski festival bajki**
- **Storytelling večer**
- **Pričigin-splitski festival pričanja priča...**

Preporučena literatura

- Pričanje priča - stvaranje priča
- Kreativni pristup lektiri
- Pričom do glazbe
- Bajke i priče za laku noć
- Iscjeljujuće priče II ...

Kako ispričati priču?

Odaberi priču/bajku... ili stvori svoju

- odabir s obzirom na dob, temu
- samo ona koja nas je privukla, oduševila
- dobro je upoznati
- stvarati vlastitu priču

ŠTO JE BAJKA?

- BAJKA (“bajati”, “čarati”) - kratka poetska priča fantastičnog sadržaja (*V. Anić*)
- Bajke su dragocjen saveznik u odgoju djeteta.
(*V. Krauth*)
- Bajke govore u slikama.

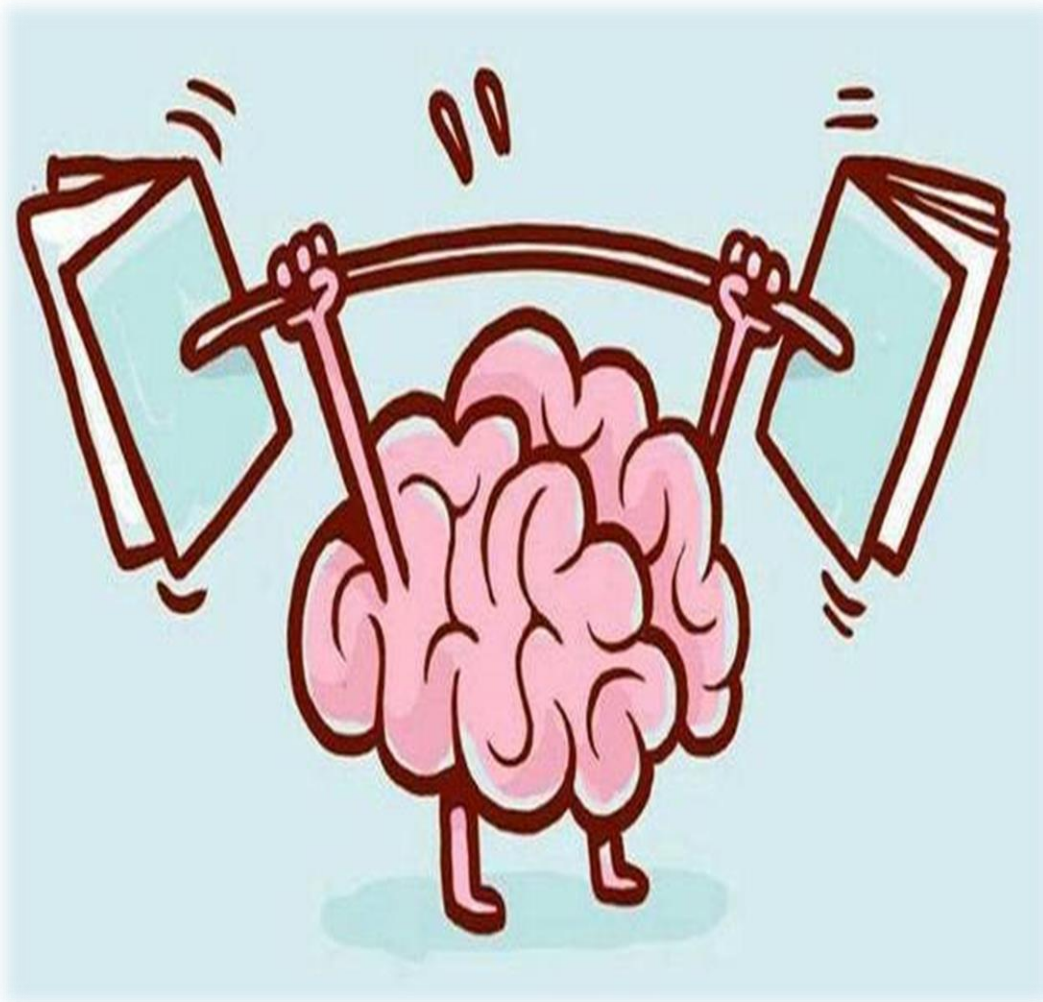

Predrasude o bajkama

Bajke su loše jer:

- **pružaju crnobijelu sliku svijeta**
- **daju djeci iluziju da dobro uvijek pobjeđuje - sretan završetak bajke**
- **uče djevojčice da čekaju „princa na bijelom konju” koji će riješiti sve njihove probleme**
- **su okrutne.**

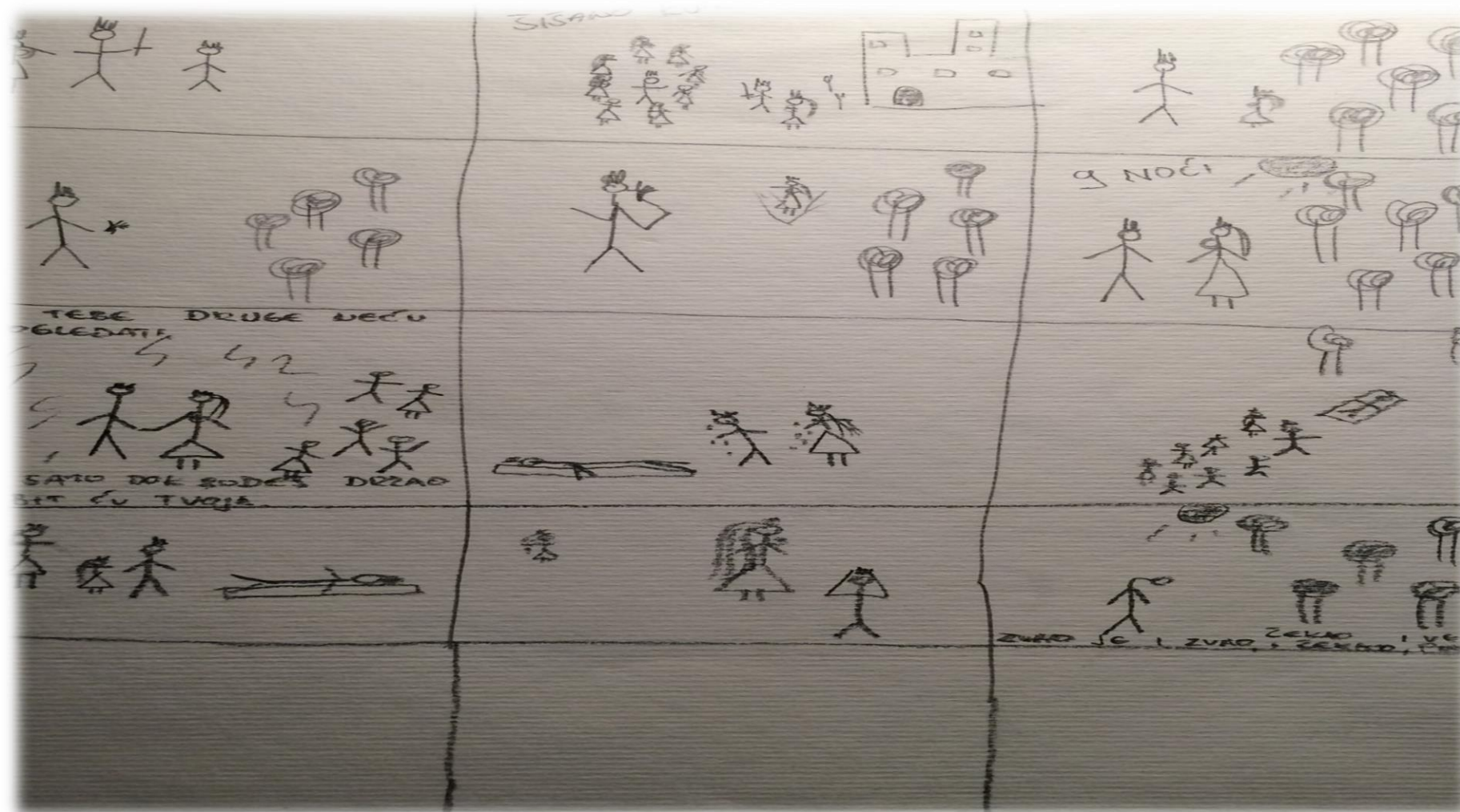
Kako upamtiti priču-vizualiziraj

- nauči priču
- ne napamet
- ključne riječi, formule
- „kostur“
- snimi glas
- skica

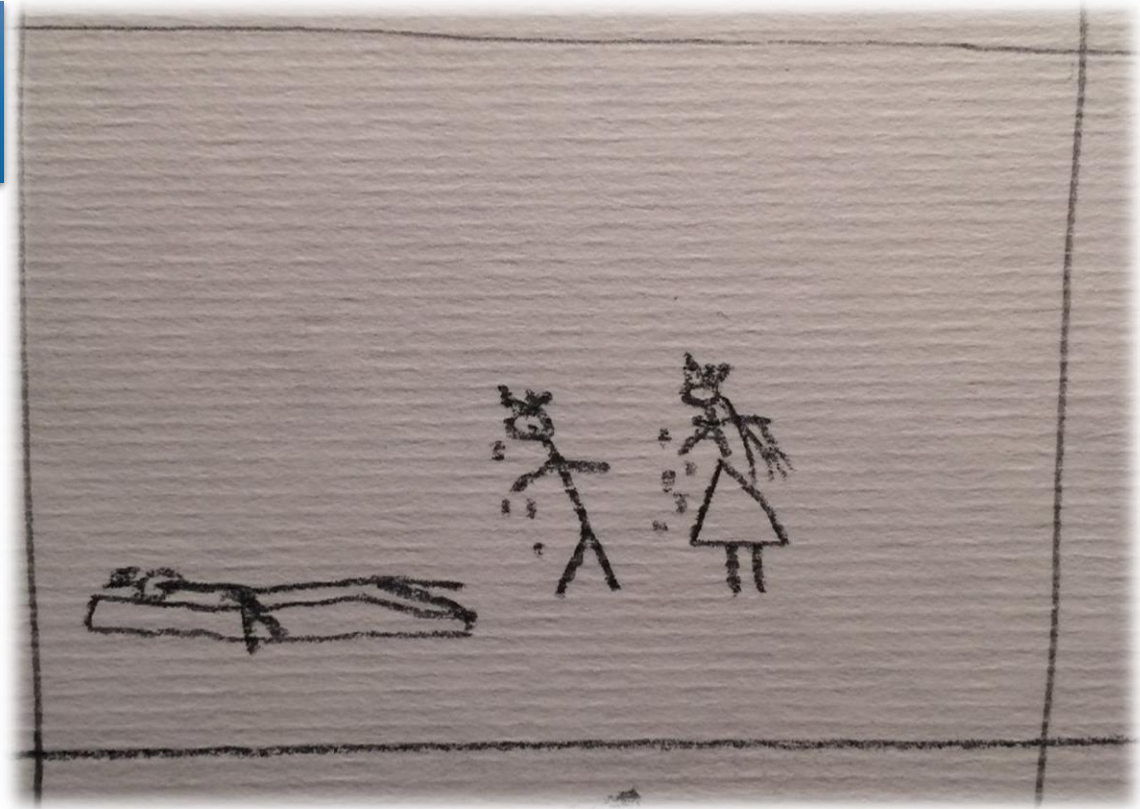
Moja skica za pripovijedanje

Što kažu likovni kritičari?

Izdvojit ćemo i približiti upravo jedan segment od višebrojnih sličica koji osvaja svojom izvedbenom ingenioznošću.

Nježnom kišicom suza koja se raspršeno slijeva niz oči ožalošćenih likova, mladi umjetnik Šobota suptilno naglašava fragment odavanja počasti ocu.

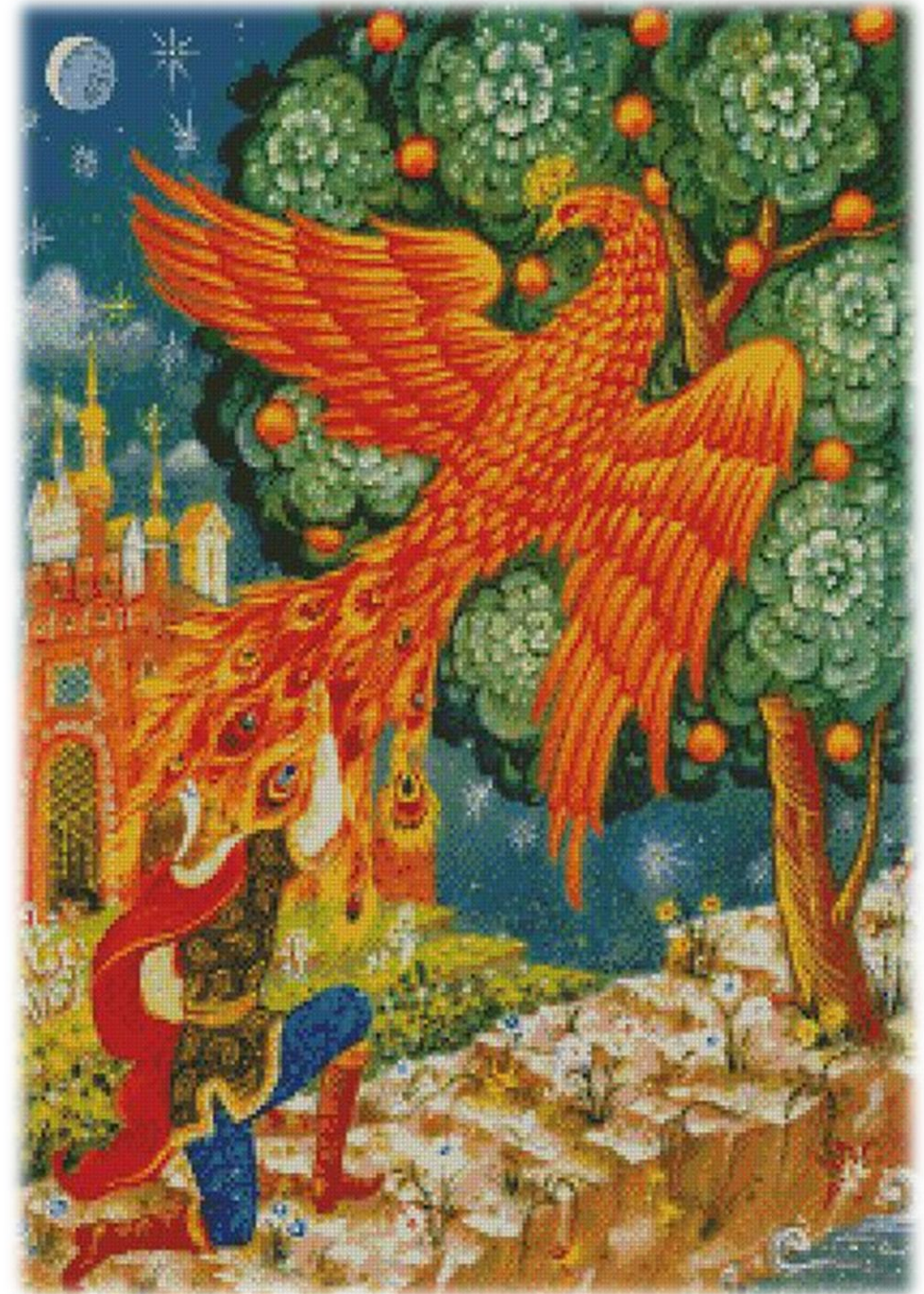

Na tom malom remek-djelu takav ogoljen prizor zasigurno neće niti jednog promatrača ostaviti ravnodušnim.

Tajna dobrog pripovijedanja

- biti u slici
- ispričati ono što vidiš i tek onda ići dalje
- biti uvjerljiv

Kontakt očima

- **važan kontakt očima s publikom**
- **povezivanje s publikom**

Mimika

Zvuční efekti

Stvaranje ugodaja

- glazba
- prigušena svjetla
- svijeća
- mirisi
- kostim
- posebni kutak
- rekviziti

Glas je tvoj alat

- vježbaj glas
- govor iz dijafragme
- boja glasa
- ritam
- izaberi prikladan glas
- intonacija

vježbaj

Početak i kraj

**Početi uz pomoć
zamišljanja
putovanja u zemlju
bajki.**

- **zvukom**
- **pjesmom**

Pričanje je bitno dovršiti.

**„I ja sam tamo bio
I medeno vino pio
I još mi je jezik mokar.”**

Čiča Miča, gotova je priča.”

**„I to je sve istina,
Kao što vi vidite mene.
A ja vidim vas!”**

Kad pričaš

- budi samouvjeren
- prilagodi se
- polako pričaj
- govori jasno
- uživaj

Pripovijedanje priča je jedinstven doživljaj

πάντα ρεῖ

Što nakon pripovijedanja?

Ovisi o :

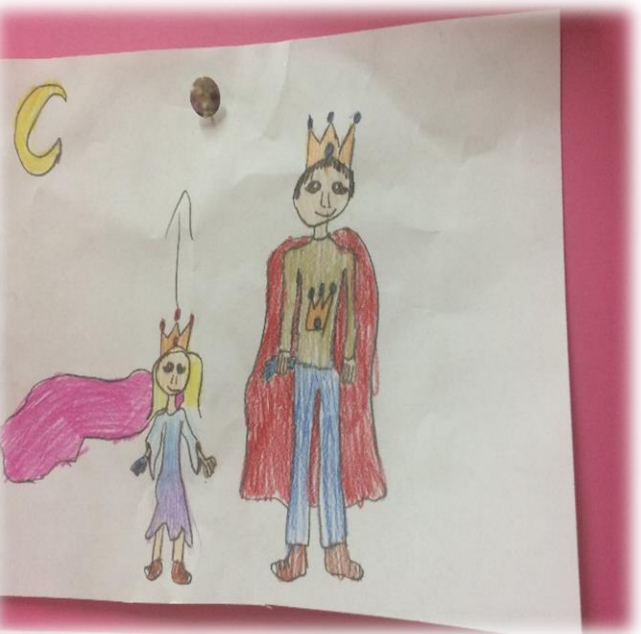
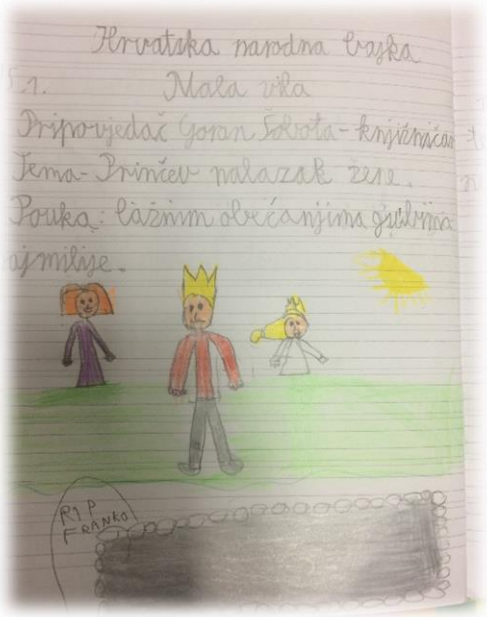
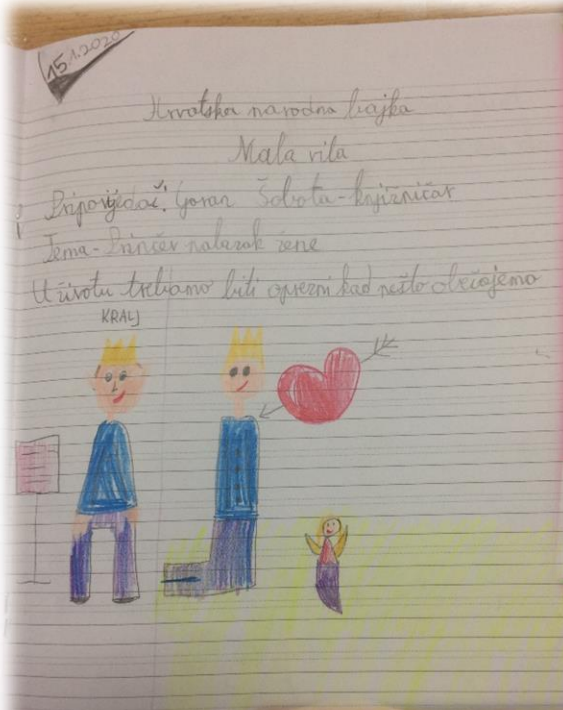
- razredu
- temi sata

Razne mogućnosti:

- **kreativne radionice**
- **nastavni listići**
- **razgovor**

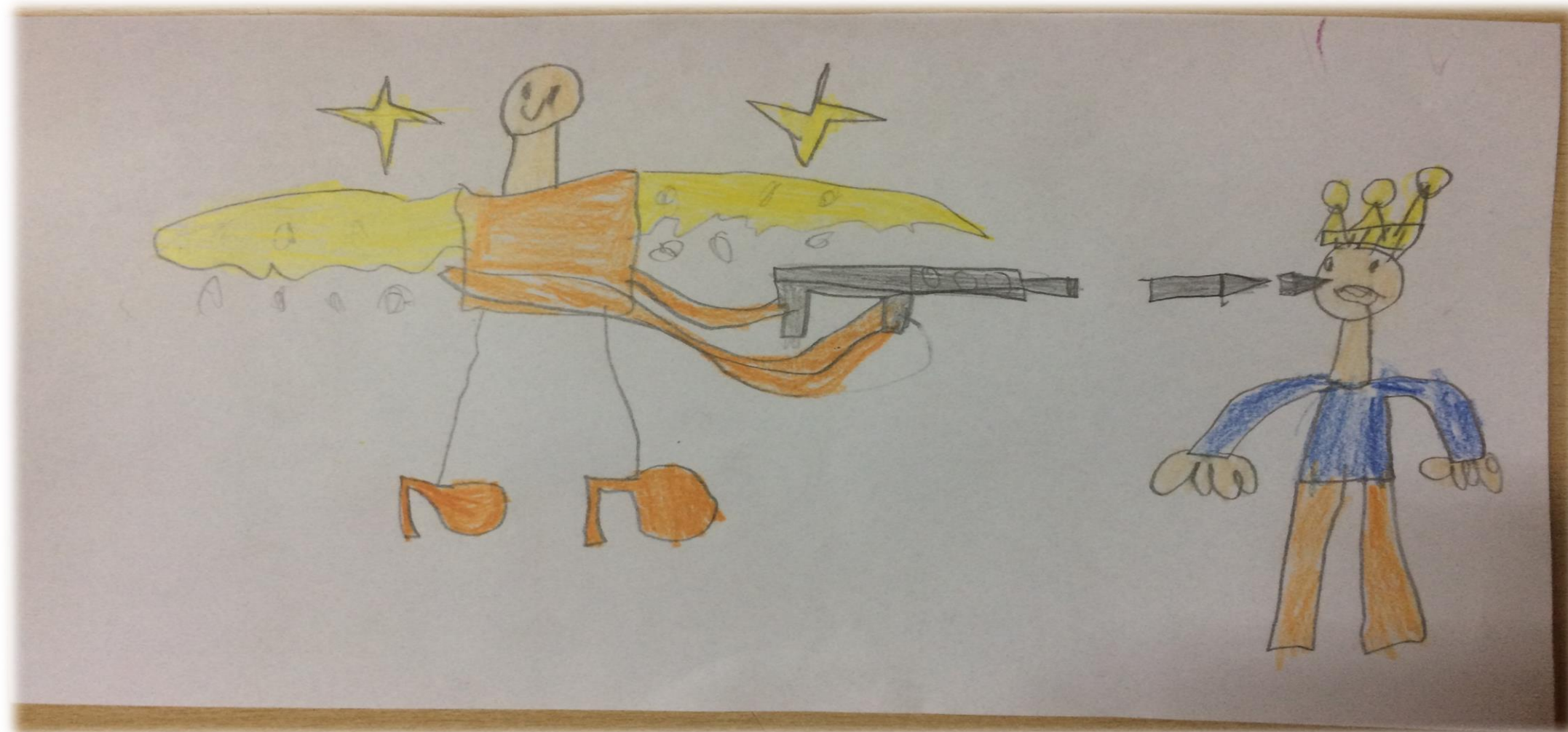

Nekoliko slika...

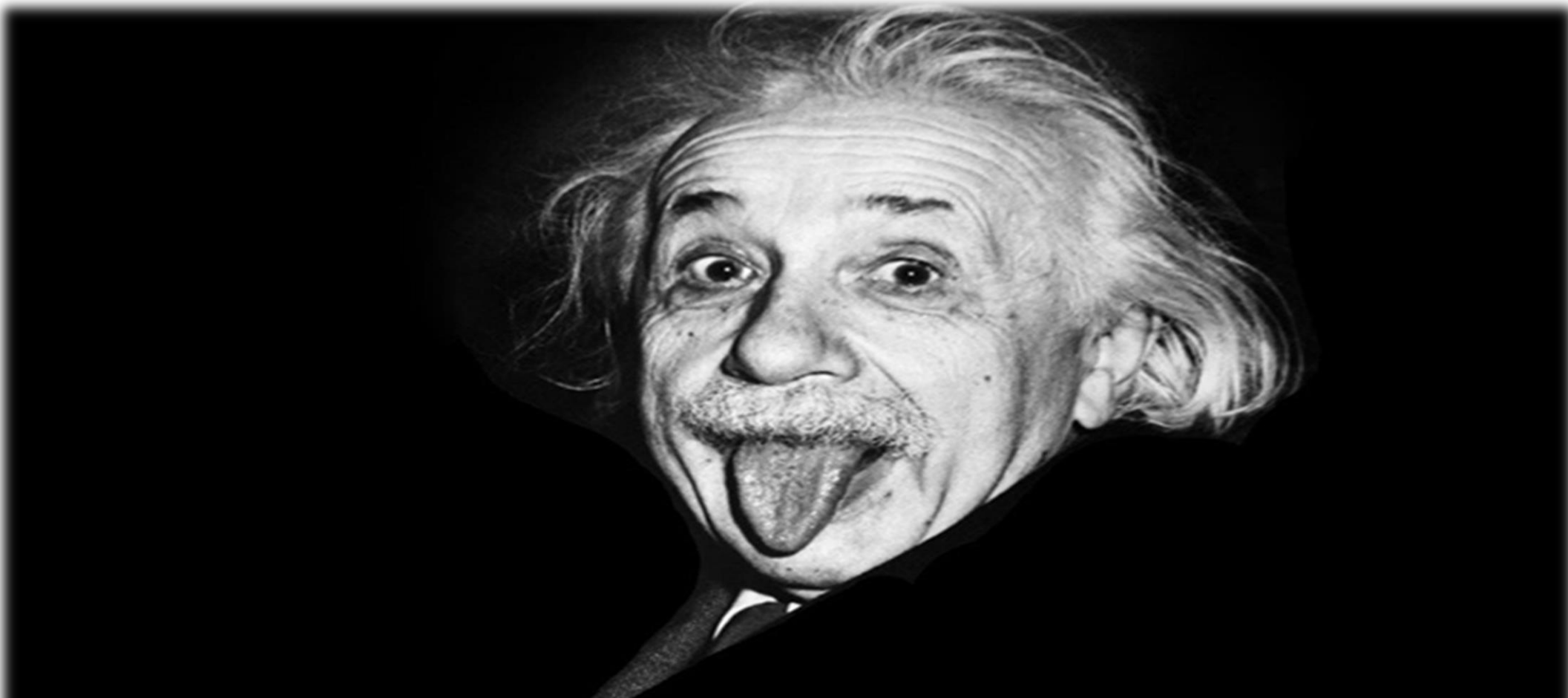

Moj omiljeni

“Ako želite da vam djeca budu inteligentna, pričajte im bajke. Ako želite da budu još inteligentnija, pričajte im još više bajki.”

A close-up shot of Gene Wilder as Mr. Soke from the movie 'The Sandlot'. He is wearing a brown top hat, a purple suit jacket, a white shirt, and a patterned bow tie. He has a playful, slightly mischievous expression, resting his head on his right hand. The background is slightly out of focus, showing a yellow wall and a dark blue door.

Da, Gorane, pričaj nam još
o pripovijedanju!

That's all Folks!

Hvala na pažnji i aktivnom sudjelovanju!

Kontakt:

091 732 7037

goransobota@gmail.com

A sad, radionica!

Neke od ideja za pripovijedanje s djecom

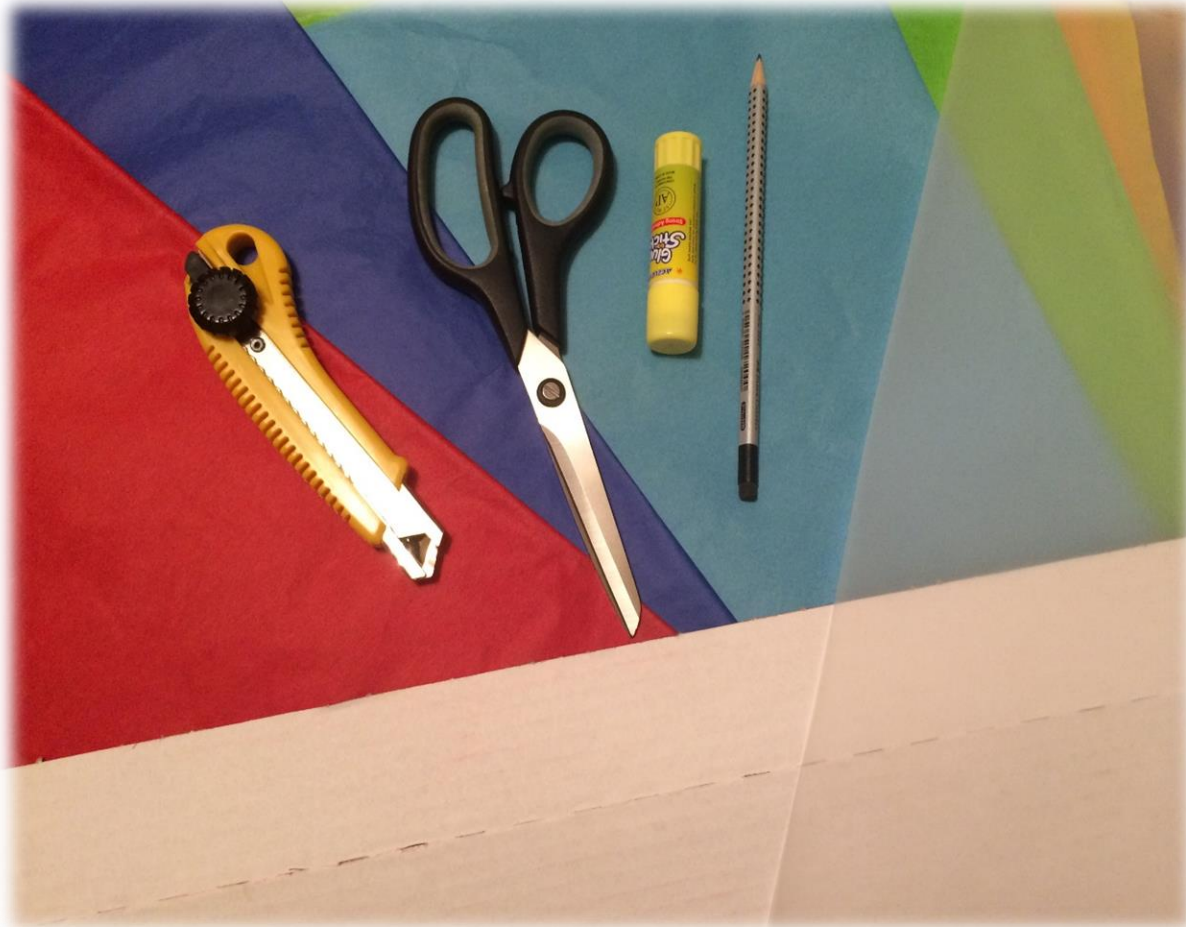

Pripovijedanje obogaćeno slikama

Potrebni

- svileni papir
- kartonski okvir
- paus papir
- ljepilo
- olovka
- skalpel
- škare
- papir

Kartonski okvir

50X30cm

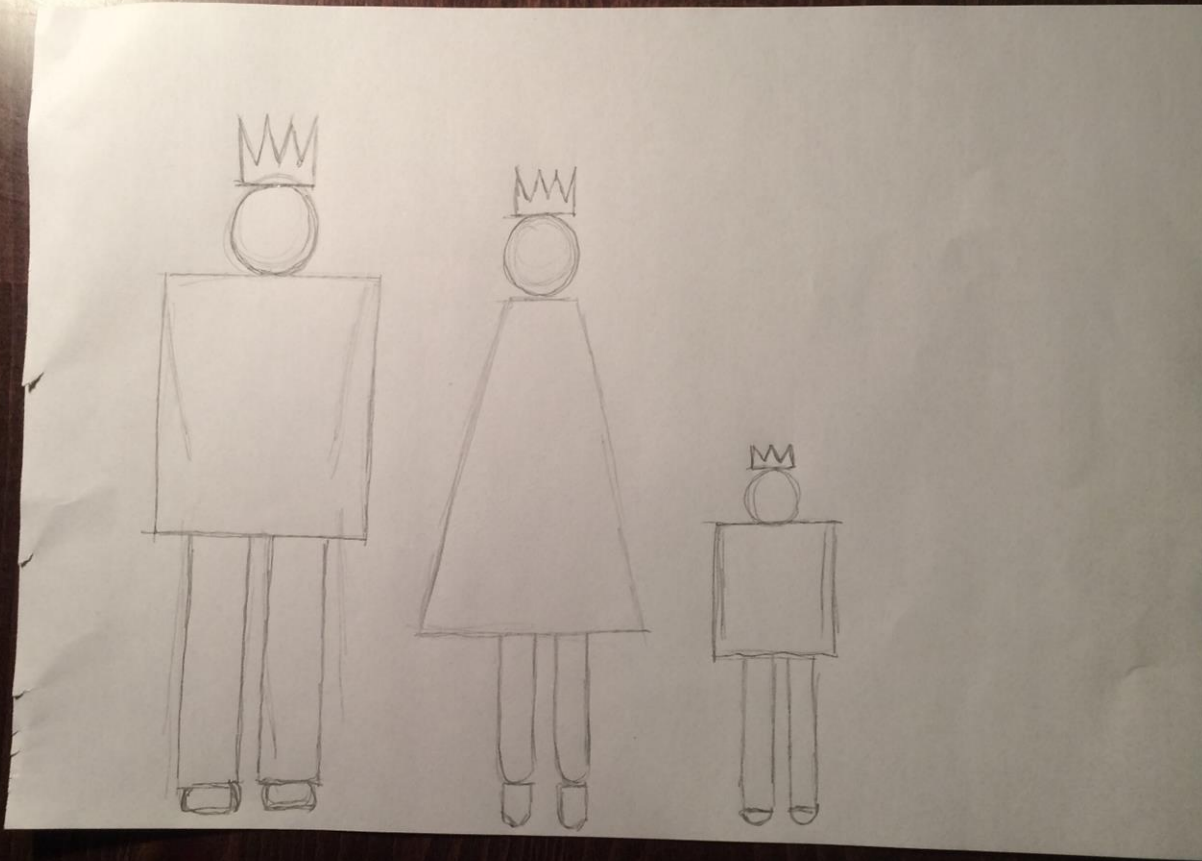

Paus papir zalijepi se s druge strane

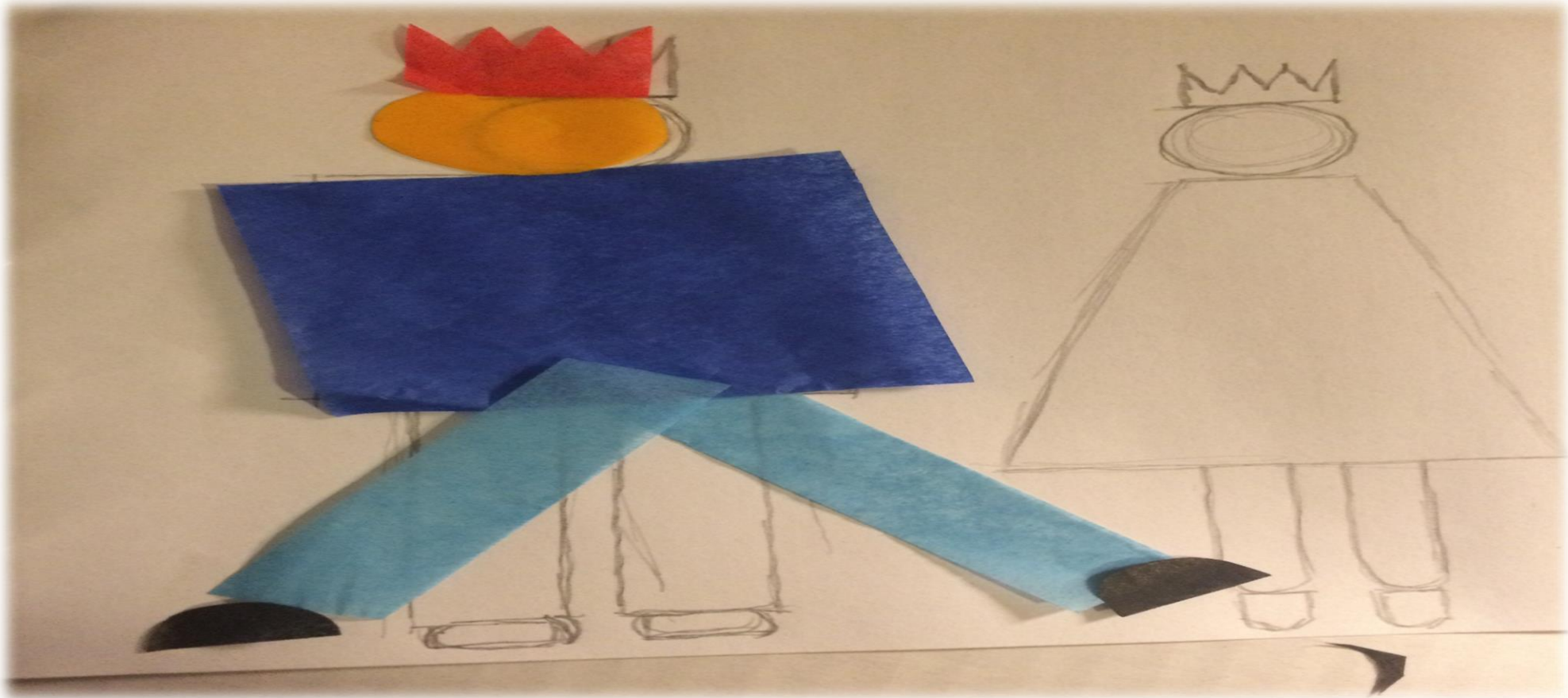

Skiciraj dio bajke ili priče

- što jednostavnije
- minimalistički

Izreži likove

Zalijepi likove sa stražnje strane

Zalijepi preko cijelog okvira svileni papir radi pozadine

I pričaj svoju priču

